

טיב הקהילה

שמות
 "ה טבת תשפ"ה
 הזמנים לפי אופק דרושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ 4:24
 מוצש"ק 5:41
 ר"ת 6:18

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א' 8:27 | סו"ת א' 9:34
 סוק"ש ב' 9:11 | סו"ת ב' 10:04

הזמנים לפי שיעון הורף |

גילוי מס':
766

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'
 בנישואות מורנו ורבנו הרה"צ
 רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

כח התפילה על צער השכינה

באגם של הפקר, כי הותר לעשות בהם ככל משאלות המצריים להעבירם בעבודת פרך, ולהרוג את בניהם במיתות משונות להשליכם היאורה תיכף בהיוולדם ולהשתיל אותם בין אבני הבית וכי לא היו ישראל ראויים לזעקת עד אותה שעה?

אכן יש לומר כי היו ישראל ראויים להתפלל על שעבודם ועל עניינם הבלתי נסבל גם משך כל שנות הגלות אולם בידעם ערכם המך אחר שנשתקעו בטומאת מצרים התביישו מאוד מלהרים עיניהם אל ה', הם ידעו שאינם ראויים להיגאל, וסבורים היו שאין מנוס מלהשלים עם יגונם בעל כורחם. אך אחר שהגדיש פרעה את סאת יגונם ושחט את ילדיהם רק כדי להתרחץ בדמם כבר לא היו יכולים לסבול צערם וזאת, כי כל מה שעוללו המצריים לישראל עד אותה שעה היתה רק בסביבת השגחה והיראה מישראל, והיתה עצתם להשפילם כדי שירגישו ישראל בהשפלתם ולא יעלה על דעתם להשתלט על מצרים גם בני ישראל הבינו מטרת המצריים והבינו שעליהם להשקיט את רוחם של המצריים ע"י קבלת השפלתם באהבה, כי ישמש זה כהודאה על שפלותם ואז יקיימו אותם המצריים ולא יעשו בהם כליה. אולם אחר שראו שעדיין לא בא נחה דעתו של אותו רשע ומוסרף רשעה על רשעתו ושחטת המוני ילדים כדי להתרחץ בדמם אז הבינו שרשעו אינו מפני היראה כי אם לשם רשעות והיא אשר הביאו להמציא המצאה שיש בדמם 'חומר גלם' המועיל להתרפאות מן הצרעת ולדמותם לחיות יעד' שאין שום סיבה להינמץ מלשוחטם ר"ל.

דבר זה כבר לא היו ישראל יכולים לסבול, וכאות על צערם הבלתי נסבל נאנחו קשות אולם עדיין לא העיזו להתפלל, שהרי מי כמוהם ידע מצבם הירוד ברוחניות הלוא באותה שעה כבר היו שקועים בכ"ט שערי טומאה וידעו כי בדין משעבדם בוראם וכיון שכן לא מצאו פתחון פה להתפלל לפניו, עד שהתבוננו והגיעו למסקנא שעל צערם הפרטי אכן אינם ראויים להתפלל, אבל למה לא יתפללו על צער השכינה המצטערת בצערם ואז התחילו לזעוק אל ה', ותפילה זו נתקבלה ונתעוררו מן השמים להחיש גאולתם.

אלו הדברים מדויקים שפיר בכתובים דהנה הכתוב הפסיק בין לשון 'אנחה' ללשון 'זעקה' ולא אמר 'זעקו בני ישראל מן העבודה', וזאת, כי לא היתה האנחה והזעקה מתוך כוונה אחת, אלא האנחה היתה על צערם וכמשמעות הכתוב 'זעקו בני ישראל מן העבודה' ורק לאחר מכן הגיעו למסקנא שעליהם לקיים 'זעקו' והיה רק למען ה', והוא זה גרם ישועתם כנרמז במקרא שבתהלים ה"ג 'אליו זעקו'.

והכתוב אכן מעיד שזו היתה סיבת ישועתם 'ותעל שועתם אל האלקים' כלומר, הסיבה שהביאה גאולתם היתה זעקתם על צער השכינה, כי מעלה גדולה מצאו בתפילה זו 'מן העבודה' - מאנחותיהם שקדמו לכך, שלא היו כי אם על יגונם הפרטי מצער העבודה, משא"כ זעקה זו שהיתה לשם ה'. ולכן 'ישמע אלקים את נאקתם' וראה בעינינו ונתעורר לגואלם כדי להסיר צער שכינתו.

ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה: וישמע אלקים את נאקתם ויזכר אלקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב: (ב ג כד)

בספר 'בעל שם טוב על התורה' (פרשת נח אות קנג.) כתב בזה"ל: 'איש חכם ומשכיל, יתן לב להבין, כי צער שיש לאדם הוא צער השכינה, כמו שאמרנו בסנהדרין (דף מו.) קלני מראשי וכו', יתפלל על צער השכינה, וממילא יעבור הצער מהאדם, עכ"ל.

והדברים מובאים יותר בארוכה בספר הקדוש 'זעם אלימלך' בסוף פרשתו (להלן ה כג) וז"ל: 'דהנה אנחנו בגלות המד הזה אשר בצרותינו לו צר, וגלה השכינה מעמנו, אין לנו לדאוג ולהתאונן אלא על גלות השכינה, ולא לחשוב כלל על צרותינו, כי אם על צער וגלות השכינה, ואלו היה מגמותינו וצערנו רק על צער השכינה, ולא על צערנו, בודאי היינו נגאלים מיד, אך כי בשר אנחנו, ובלתי אפשר לסבול לנו צרותינו ומכאובינו, לכן ארכו לנו הימים בעווננו הרבים בגלות המד, מחמת שאנו משתתפים צערנו עם צער השכינה, ואנו חוששים על צערנו, ואילו היה צדיק אחד ככל' - היה מציל את כל העולם כולו מן הגלות, עכ"ל.

מבואר מדבריהם הקדושים שכל כוונת האדם בעבודתו ובתפילתו, צריכה להיות רק לצורך תיקון השכינה הקדושה ולא לצורך עצמו כלל, ואם מבקש האדם לצורך עצמו, לא בהכרח שימלא לו הבורא בקשתו, אבל אם בקשתו לצורך צער השכינה הקדושה תתקבל בקשתו, ואדרבה, לבקשות כאלו מצפה הבורא יתברך, אולם על האדם לכוון באמת על צער השכינה.

דבר זה מרומז בזה המקרא דהנה כיון שהקדים הכתוב ואמר 'זעקו בני ישראל מן העבודה' ממילא שמעינו שכשנתקיים בהם 'ותעל שועתם אל האלקים' היה זה 'מן העבודה' ולמה לו להאריך ולהוסיף שוב אלו התיבות?

וכדי לפרש הכתוב אקדים מקרא שבתהלים (כב, ו) ואת דברי חכמינו (במדרש תהלים) על זה המקרא. כתוב 'אליו זעקו ונמלטו בך בטחו ולא בושו'. מקרא זה מדבר אודות גאולת מצרים וכלשון המדרש: 'בך בטחו אבותינו. במצרים. בטחו ותפלטמו. מיד פרעה. אליו זעקו. כמו שנאמר ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו (שמות ב ג). ונמלטו. דכתיב ויושע ה' ביום ההוא (שם יד ל) וכל כך למה, משום בך בטחו ולא בושו' עכ"ל.

ואחר שידועים אנו מחז"ל שזה המקרא מדבר מענין גאולת מצרים יש לדייק באמרו 'אליו זעקו' שדוקא הזעקה היא זה שגרמה הישועה ולא האנחה שקדמה לה, והטעם לזה כי היתה הזעקה 'אליו' עבור צער שכינתך.

והנה ידועה היא הקושיה על מה ולמה לא נתעוררו אבותינו במצרים לזעוק אל ה' עד אותה שעה שבה נצטרע מלך מצרים וכי משך כל שנות השעבוד זכו להתענג במצרים!! הלא מאז התחלת השעבוד יצאה הכרוז מאת פרעה כי בני ישראל כבהמות נדמו וכאילו נמצאו

טיב המערכת

אשר לא ידע את יוסף

המדרש מספר על מלך אחד שהעמיד את דמות דיוקנו במרכז העיר, והנה יום אחד נתפס אדם אחד שרגם את דמותו של המלך הניצבת בכיכר העיר, השוטרים תפסוהו והביאוהו לבית המשפט, השופטים חשבו לתת לו עונש גדול כדי שלהבא לא יעז לחזור שוב על מעשהו, ומה רבה היתה הפתעתם כשהמלך בעצמו ביקש להשתתף במשפטו של האיש, כשהגיע המלך צויה להתחזק את ראשו של האיש, כולם נדהמו מגזר הדין החריף, אמנם עשה האיש עול ומוציא לו על כך עונש, אבל עד כדי כך? כשראה המלך את פליאתם הסבידי: היום הוא עשה זאת 'דק לדמותו, אבל אם תהיה לו הזדמנות הוא יעשה כך גם לי.

ע"פ מעשה זה מסביר המדרש את גדל רשעותו של פרעה, כי מתחילה כתוב 'אשר לא ידע את יוסף, ואח"כ כתוב שאמר פרעה 'לא ידעתי את ד', כי 'כל הכופר בטובתו של חבירו, סוף כופר בטובתו של הקדוש ברוך הוא, ואנחנו תמהים וכי בזה מתבטאת רשעותו של פרעה? והלא היה אכזרי ששחט תינוקות, חרק תינוקות ליאור, ועוד הרבה מעשי זוועה שהיה עושה, אז הכפיות טובה היא לכאורה הבעיה הקטנה שלו? אבל חז"ל אומרים לנו שזו לא היתה הבעיה הקטנה, אלא זהו שורש כל הרע: חוסר הכרת הטוב

ידוע שאחד החכמים היה נוהג שאחרי שעשה חסד עם אנשים היה נוהג להם אבן קטנה וכששאלוהו בשביל מה האבן? ענה: כדי שכשחורצו לזרוק עלי אבנים לפחות תזרקו אבן קטנה. ואם חז"ל הקדושים מלמדים אותנו שמידה זו של הכרת הטוב הינה חשובה עד למאד, על כל יהודי לשים לב אם הוא מהמכירים טובה, וכמוכן בראש ובראשונה הכרת הטוב להורני שהביאונו לזה העולם וגידולנו כמיטב יכולתם וידוע שזה היה אחד מהדברים שגדולי ישראל בכל הדורות הצטייני בו במיוחד: מידת הכרת הטוב, כי אמנם כדי להיות צדיק, צריך הרבה לעמול ולהתאמץ, אבל הבסיס זה הכרת הטוב, לפחות כדי שלא נהיה כמו פרעהו

(לפי טיב תורה-שמות)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
 באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
הודעות

עדכוני שיחות: 0534-100024

י"ד הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

הלכות ומנהגי שובבי"ם ב'

ימי התענית יום חמישי

א. בלבוש (א"ח סי' תרפ"ה ס"א) כתב ח"ל יש מקומות שנהגין בשנת העיבור לקבוע תענית בכל יום חמישי לפרשיות שובבי"ם ע"כ והעתיקו המג"א (שם) וכתב באלהיו זוטא (שם סק"ז) דכיון שקובעים התעניות הללו משנה לשנה אינו בכלל אין גוזרין תענית על העיבור בתחילה ביום חמישי המבואר בשו"ע (סי' תקל"ב).
ב. והטעם שנהגו להתענות ביום חמישי כתב האליהו רבא (סי' תרפ"ה ס"א) לפי דברי הלבוש שסובר שכל התענית של שובבי"ם הוא רק בשנת העיבור, משום דבשנה מעוברת עלולים הנשים להפיל עובריהם ולכן תקנו להתענות תענית שובבי"ם ולפ"ז מתענים דוקא ביום חמישי וכדאיתא בגמרא תענית (דף כ"ו) דאנשי מעמד התענו והתפללו ביום חמישי לבל תפיל אשה פרי בטנה ולכן תקנו להתענית יהיה ביום חמישי.
ג. עוד טעם שנהגו להתענות ביום חמישי כתב בליקוטי מהר"ח (הג' סנהי' חודש טבת שבט) בשם הרה"ק בעל מאור ושמש זי"ע דבאמת היו צריכים להתענות ביום השישי כיון שהוא נגד מדת היסוד שהוא מדה ישישית כידוע אך מחמת שא"א להתענות בערב שבת לכן מקדימין ליום חמישי ע"כ, וכן המנהג פשוט בכל המקומות להתענות דייקא ביום חמישי.
ד. ועיין בשערי תשובה (סימן תרפ"ה סק"ב) שדן כשחל ראש חודש או ט"ו בשבט ביום חמישי, אם אפשר להשלימו בפרשת תרומה תצוה או כיון שנדחה ידחה ע"ש, ע"כ מזה נראה שהמנהג היה להתענות רק ביום חמישי, מדלא כתב שאפשר להתענות ביום אחר וכש"ל.

יום שני וחמישי

ה. בטור ובשו"ע (א"ח סי' קל"ד) כתוב שהטעם שאומרים תחנונים (תפילה והוא רחום) בשני וחמישי, לפי שהם ימי רצון, לפי שארבעים יום של קבלת לוחות אחרונות שהיו ימי רצון, עלה משה רבינו ביום חמישי וירד ביום שני, ולכן כיון שהם ימי רצון כתב שם הטור דיש שנהגו גם להתענות בימים אלו, ע"ש בטור (סי' קל"ד) ובשו"ע (לקמן סי' תפ"ט).
ו. והמבואר דימי שני וחמישי הם ימי רצון, וכן מובא בספר שערי רוח הקודש (שער ז') ח"ל הטעם שנהגו להתענות בשני וחמישי בכל שבוע מפני כי הגבורה וההוד שולטים בימים אלו, והנה

הקב"ה אומר 'עשה אתה את שלך ואני אעשה את שלי'

ביאור הוויכוח בין עמרם גדול

הדור לבין מרים בתו הקטנה

כשמתבוננים ולומדים בעיון הפסוקים בפרשתן העוסקים בפרשת הצלת משה מן היאור, מקבלים חיזוק נורא ועצום עד כמה אסור להתיימש בשום מצב שהוא. ונתחיל לבאר לפי הסדר, וי"ל איש מבית לוי ויקח את בת לוי (ב א) שואלת הגמרא (סוטה יב.) וי"ל איש מבית לוי - להיכן הלך? אמר רב יהודה בר זבינא שהלך בעצת מרים בתו. תנא עמרם גדול הדור היה, כיון שגדו פרעה הרשע (א כב) 'כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו', אמר עמרם לשואו אנו עמלין, עמד וגירש את אשתו. עמדו כולן וגירשו את נשותיהן. אמרה לו מרים בתו: אבא קשה גזירתך יותר משל פרעה וכו'. עמד עמרם והחזיר את אשתו, עמדו כולן והחזירו את נשותיהן.

הבה נתבונן קצת מה היה כאן הוויכוח בין עמרם גדול הדור, לבין בתו הקטנה מרים, שהיתה אז בת חמשה שנים בלבד לפי החשבון. עמרם טען, שהמצב הוא כבר לאחר יאוש, לשואו אנו עמלין, למה לנו להוליד ילדים בחינם, הרי תיכף ומיד משליכים אותם ליאור.

אך מרים הקטנה, פתחה פיה בחכמה ואמרה, אפילו במצב נורא זה אסור לנו להתיימש, שהרי כל הגזירה של פרעה להשליך את הבנים ליאור אינו דבר בטוח כלל, 'ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת'. ולכן יש לנו להמשיך לעשות את שלנו, והקב"ה יעשה את שלו, אין לנו להתעסק בחשבונות שמים. וקיבל עמרם את דבריה והחזיר את אשתו.

יוכבד לא התיימשה מן הישועה למרות הסכנה הברורה

וכאן אנו עוברים ליוכבד, שגם אצלה אנו מוצאים דבר זה, שלא התיימשה בשום מצב. מה עשתה יוכבד אמו, 'ותצפנהו שלשה ירחים'. ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו חיבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור. ופירש"י, בחמר ובזפת - זפת מבחוץ וטיט מבפנים, כדי שלא יריח אותו צדיק ריח רע של זפת.

והדברים מרפסין איגרא הרי יוכבד ראתה את היאוש המר נגד עיניה, 'ולא יכלה עוד הצפינו', כבר אי אפשר להצפין את משה בנה בשום צד שהוא, אין שום מנוס להימלט מן הגזירה, עוד רגע קט מגיעים המצרים ומשליכים אותו ליאור. ולא נותר לה שום עצה, רק ללכת ולהניחו לבד על שפת היאור...

ובכל זאת היות שזוהו האפשרות היחידה איך להציל את משה מן הגזירה עשתה השתדלות יחידה זה בישוב הדעת מופלא והקפידה לעשות זפת מבחוץ וטיט מבפנים, כדי שלא יריח אותו צדיק ריח רע של זפת אפילו פרט קטן זה היא לקחה עכשיו בחשבון, כי מה לה לעסוק בחשבונות שמים היא צריכה לעשות בשלימות מה שהיא יכולה לעשות והקב"ה יעשה את שלו.

מרים אינה מתיימשת למרות המצב הקריטי

וכאן אנו עוברים שוב למרים וכמו שהפסוק ממשיך (ב ד) 'ותצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו'. מרים אינה מתיימשת, היא יודעת בבירור שנבואתה הולכת להתקיים ומשה עוד יהיה מושיען של ישראל.

אמנם מה כתיב אחריו (ב ה) 'ותדד בת פרעה לרחוץ על היאור ונעדרותיה הולכת על יד היאור ותרא את התיבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה'. המצב אבוד לחלוטין, מיהו הבחין בתיבה, ולא סתם איהו איש או אשה, רק בתיבה בתה של פרעה. עוברים כמה רגעים, וללא שום הגיון פושטת בתיבה את ידה לעבר התיבה, ובדרך נס ממש למעלה מהטבע, משתרבת ידה של בתיבה שישים אמה (פסיקתא זוטרתא שמות ב,

י) והיא לוקחת בקלות את התיבה לידה. עכשיו המצב קריטי לחלוטין, משה כבר נמצא בידה של בת פרעה הנמצאת בתוך היאור, בעוד רגע קט היא פותחת את התיבה, וכשתראה שיש שם תינוק, תשליך אותו אל תוך היאור ללא שום אומר ודברים.

אמנם מרים עדיין אינה מתיימשת היא ממשיכה לעמוד מרחוק ולראות מה יהיה בסוף נבואתה. ומרוב בטחונה, אינה חוששת כלל להתגלות בפני בתיבה, וכמו שמבואר בהמשך הפסוקים (ב ז) 'ותאמר אחותו אל בת פרעה הלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות ותינק לך את הילד'.

הקב"ה עשה את שלו להציל

את משה בנם גדול שלא עלתה על מחשבת שום איש

וכאן קרה הנס העצום, בתיבה בת פרעה איננה משליכה את התינוק לתוך היאור, למה כי הוא בוכה, ומשום מה היא מרחמת עליו... והיא מנסה להרגיעו שלא יבכה, וכשהיא רואה שהוא לא נרגע על ידי הנשים המצריות כי הוא לא מסכים לינק מתם, היא מסכימה להצעה הבלתי מתקבלת שהציעה מרים, שילכו לקרוא אשה מינקת מן העבריות.

מרים הולכת וקוראת לאמה יוכבד, כמו שמבואר בהמשך הפסוקים (ב ח-ט) 'ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא את אה הילד. ותאמר לה בת פרעה היליכי את הילד הזה והינקתה לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה הילד ותינקתה'. על נס כזה לא פילל ולא חשב שום איש בעולם לא די שמשה ניצל מן הסכנה האיומה שהיה שרוי בה, רק שהוא הוחזר לחיק אמו! יוכבד אמו קיבלה בחזרה את ילדה החביב, לא די שקיבלה רשות להחזיק בו ולהניק, רק עוד משלמים לה שכר על כל יום שהיא מניקה את בנה!

ועדיין לא די בכל זה, רק הפסוק ממשיך (ב י) 'ויגדל הילד ותביאהו לבת פרעה והיא לה לבן'. משה רבינו מובא לבית פרעה, ונעשה שם כבן בית, הוא נחשב כבנה של בתיבה. לא רק שפרעה אינו יכול לשלוט עליו ולרצחו נפש, רק בעל כרחו הוא עצמו מגדלו בביתו ומחשיבו כבנו!

גם בתיבה עשתה מה שבידה וסמכה

שהש"ת יעשה את שלו

ומובא בשם הרה"ק הרבי ר' בונים מפרשיסחא זצוק"ל, שענין זה אנו רואים גם אצל בתיבה בת פרעה. דהנה יש להבין, מאחר שהתיבה היה מרוחק ממנה שישים אמה, למה פשטה כלל וכלל את ידה ליקח את התיבה, הרי אין שום מציאות בדרך הטבע שתוכל להגיע להתיבה. והביאור בזה, היות שכל כוונתה במה שירדה לרחוץ על היאור היה לשם גירות, כמו שאמרו בגמרא (מגילה יג.) 'ותדד בת פרעה לרחוץ על היאור', אמר רבי יוחנן, שירדה לרחוץ מגילולי בית אביה. לכן נתעורר בה מידת הרחמים ורצתה לקיים מצוות בוראה להציל נפש אחת מישראל. ולכן אמרה "אני אעשה מצוות הבורא והוא יעשה את שלו", ולכן פשטה את ידה ליקח את התיבה, למרות שלא היה שום מציאות טבעית שתוכל להגיע בידה אל התיבה.

חוט המשולש של התחזקות

ונמצא שיש לנו בפרשתן חוט המשולש של התחזקות, איך שלא התיימש בשום מצב שבעולם ממה שאנו רואים אצל שלשת השלוחים שהצילו את חייו של משה, יוכבד, מרים ובתיבה בת פרעה.

יעזור הש"ת שנזכה גם עתה בעיקבתא דמשיחא, כאשר אין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו, להתחזק ולהסיח דעתנו מכל הסובב אותנו, ולעשות ככל יכולתנו לקרב הגאולה השלימה, ועי"ז נזכה בקרוב ממש לביאת גואל צדק במרהר בימינו, אמן.

טגלת אמירת תהלים בימי השובבים ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו (א א).

המגיד מדובנא זצ"ל

השבוע יחול האירעויות של הגה"צ המפורסם 'המגיד מדובנא, ה"ה מוה"ר יעקב בה"ר זאב קרנין זצ"ל (י"ז טבת תקס"ה). לרגל האי הלולא קיבצנו מעט מן המשלים המתוקים של המגיד, אשר נשזרו ביד אמן בפי קדשו של רבינו הגה"צ שליט"א, פזורים על פני ספריו הרבים ושיחות הקודש. - יהא רעווא שיסייעו משלי המגיד מדובנא לפתוח את ליבנו בתורתו ובידארתו, ויהא זה לעילוי נשמתו ולזכותו, אמן.

סיפורי השגחה פריטי שגשגחו למערכת ע"י הקוראים

קוצו טל'י

סיפר מורינו הרב שליט"א: בסוף התפילה ראיתי יהודי חולץ את התפילה של די והקשר של התפילין שלו פסול, מכיוון שבקשר של התפילין של די העשוי בצורת האות י צריכים להוציא את קצה הרצועה שיבלוט מעט מהקשר ואם זה לא בולט, לא יוצאים ידי חובת הנחת תפילין של די.

הדגשתי לפניו עד כמה הקב"ה אוהב אותו ששלח אותו להתפלל לידו, וע"י זה שמתן לב בשעת חליצת התפילין שלו שהקשר פסול... הוא שמח מאוד שהארתי את עיניו, וביקש שאתקן לו את הקשר. אחרי סידורתי לו את הקשר הוא שוב הניח תפילין בברכה כדי שלא יעבור עוד יום בלי הנחת תפילין חלילה... הוא שמח מאוד ואמר כשדמעות בעיניו: "יכולתי עכשיו להמשיך ככה כמה שנים ולהניח תפילין ולא לצאת ידי חובת תפילין, אני רואה שהקב"ה באמת אוהב אותי ויזכה אותי בקיום מצוות תפילין כהלכתו!!!!"

סיים מורינו הרב את המעשה ואמר: "ישנם דברים שאם לא יודעים אותם, לא יוצאים ידי חובת תפילין (או כל מצווה אחרת), ולכן כדאי לשאול מורה הוראה שיראה את התפילין מפעם לפעם, וכן יהודי שידוע הלכה שלא יתבייש לתקן יהודי אחר בחביבות ולזכות אותו בהנחת תפילין. לא צריך לחפש רחוק לזכות יהודים בתפילין של לנו הזדמנויות יום יום בבית הנכנסת שלנו. במהלך החיים שלי כנראה זיכיתי מאות אנשים בהנחת תפילין מדברים פשוטים אך חשובים. למשל אם הקשר לא צמוד לבית של התפילין וכן אם תפילין של ראש מחליקים אפילו מעט על המצח ועוד...

זה נהנה וזה נענה

זכיתי לכתוב קונטרס תורני. מכיוון שאני אברך ותקציבי דל רצייתי להשיג מחיר זול להדפסה. הגעתי לדפוס ובקשתי להדפיסו בכמה עשרות עותקים ובקשתי מחיר זול עד כמה שאפשר. בעל הדפוס התנצל ואמר שיש לו כמה עבודות שעליו להכין, אבל מכונת הטיבונת נתקעה ואין שום טכנאי זמין שידוע לסדר את התקלה... הסתכלתי על המכונה ואמרתי לו שאתקן את המכונה בעצמי.

הוא לא האמין אבל תוך רבע שעה המכונה חזרה לעבוד והוא כהכרת הטוב פתח לי כרטיסייה עם מחיר הכי זול בשוק במחיר הקרן ממש!!!

ומניין לי הידע בתיקון מכונות? כבחרו בישיבה גדולה אהבתי מאוד לשבת בהפסקות בדפוס ליד הישיבה בבעלות אדם ירא שמים. כל פעם שהטכנאי הגיע לתקן את המכונות הייתי מפרק אתו את המכונות וקולט את העניין ברגע מכיוון שיש לי חוש טכני חזק!!! עתה באה לי הרווח בדמות הדפסות בוול ובעל הדפוס יכל לעמוד בהתחייבויות שלו כלפי שאר לקוחותיו בזמן...

שאור לקוחותיו בזמן... ספר אהבה: א. ב. ג.

הפענוח לזכות את הרבים בסיופור של השגחה פריטי מופרז לשלוח אל ר' שפחה סמואלס נפיקס: 15326517922 או אל: o.y.wines@gmail.com

יום את פרשת העקידה בנינון טעמי המקרא של ימות השנה, ובראש השנה ויום הכיפורים היה אומר פרשת העקידה בנינון טעמי המקרא המיוחדים לימים הנוראים. [ספר "טיב התהלים"].

הרה"ק רבי אהרן הלוי זצוק"ל מקראקא בנו של בעל המאור ושמש"י, היה כידוע 'צדיק נסתר', שהיה מסתיר ומצניע את עצמו עד מאוד. ומעולם לא ראו אותו לומד באיזה ספר (כי עיקר לימודו היה במחבוא) ורק ראו אותו תדיר אומר תהלים (תהלים זאגער) במקום שייבתו בפניה שמהורי התנוו בבית הכנסת שבקראקא.

יום אחד לאחר תפילת שחרית התפללו המתפללים לראות את רבי אהרן מגיה ויוצא מן הגומחה הקטנה שמהורי התנוו, כשבידיו מיני מזונות ותריגמא עם בקבוק משקה, ומניח על השולחן לכבד את המתפללים בטעימה טובה. וכשנשאל על דים לשמחה מה זו עושה? ענה להם לפי תומן, שהוא עורך מסיבת 'סיום' על ספר תהלים...

באותה הזדמנות היה שם בין הקהל הרה"ק בעל "דברי חיים" מצאנז זצוק"ל, ולשמע דבריו קפץ ואמר לו, הבה נעשה נא עיסקא טובה, הנה אני אערוך 'סיום הש"ס', ונתחלק נא בינינו, אתן לך אני את 'סיום הש"ס' שלי ואתה תתן לי את 'סיום התהלים' שלך!

אך הרה"ק רבי אהרן לא הסכים בדבר, ובהתרגשות גדולה אמר: בשום אופן נישט!

ואז ראו הכל כי אדם גדול לפנינו, וגדל זכות אמירת תהלים שלו עמוק עמוק הוא מי ימצאנו.

- > < -

הרה"ק רבי אברהם משה מפשיסחא זצוק"ל, בנו יחידו וחביבו של הרבי ר' בונם מפשיסחא היה מחבב עד מאוד את אמירת התהלים. מימי נעוריו רגיל היה לצאת אל העירות והאנשים שסביבות העיר מפשיסחא הגדולה לאלקים ושם מצא לו מקומות נסתרים מכוסים וקסומים בהוד קדומים המתאימים להתבודדות עם הבורא ב"ה. אחד מאותם יערות הוא היער המפורסם "שיטקעס", שהיה גם מקום ההתבודדות הקבוע של הרבי ר' בונם זצוק"ל עם סגל תלמידיו החבריים קדישא. שם באותם יערות היה שופך את ליבו ונפשו באמירת התהלים בבכי וברגש גדול, ועיניו היו נפוחות מרוב בכי. אף איש לא ידע להיכן נעלם הנער והיכן הוא מסתתר, רק אביו הקדוש ידע מזה ולא מנעו מכן.

כל ימי חייו היה אביו הרבי ר' בונם זצוק"ל שמתעשע עמו בחידודי תורה, ובחביבה נפלאה היה אומר לו: הלא ידוע אתה כאומר תהלים נלהב, תאמר נא לי פירוש בפסוק זה... ומרן הרא"מ זצוק"ל היה אומר לו הפשט שהוא מפרש על כל פסוק ופסוק שנשאל, והיה ממש הפלא ופלא.

בדרך כלל היה מלווה בכיעורו את אמירת התהלים, וכאשר רק פתח את פיו הקדוש להגיד את הפסוק הראשון בתהלים התחיל לזרום שטף דם מכל נימי הדם שבאפו ובגרונו.

בסוף ימיו הקצרים לפני פטירתו, הוזיירו הרופאים שאמירת התהלים שלו היא סכנת נפשות עבורו, ופקדו עליו להפסיק לומר תהלים. נטלוהו אפוא מקורביו גדולי החסידים אל עיר המרפא 'מריבנד' המפורסמת במעינותיה הבריאים שם ציוו עליו הרופאים לאכול לפחותהו כדרך בני אדם רגילים, וכן לנוח ולישון כמקובל. ובמיוחד אסרו עליו בפקודת חמורה שיפסיק לומר תהלים לפחות לזמן מוגבל, כי היה זה סכנה גדולה עבורו.

כמה ימים אכן קיבל את עצת רופאיו, ועשה ככל הוראתם ונמנע מאמירת תהלים, אולם לא היה מסוגל לעמוד בכך, וביקש רשות לומר לכל הפחות קאפיטעל קטן אחד, והסכימו לו על פרק ק"ז שבתהלים שאין בו אלא שני פסוקים בלבד!

אך כאשר רק התחיל לומר הפסוק הראשון (תהלים ק"א) "הללו את ה' כל גוים שבחורו כל האמים", התחיל דם רב לזוב ממנו, והיו צריכים להצילו תיכף ומיד.

*

בצעירותו היה כ"ק אאמר" זצוק"ל בעל "מעדני השלחן" מלמד לבחורי ישיבה והיה להם סדר אחד בתנ"ך. תדיר היה אבי בוחר ללמוד עמהם בספר תהלים דוקא, על אף שהוא אחד מן הספרים הקשים שבתנ"ך, בהיותו מלא שירות חמירות.

וטעמו ונימוקו עימו, שספר זה יש בו קנין גדול וחשוב לתלמידים, ומן הראוי ללמד את הנערים את כל ספר התהלים עם פירוש רש"י, כדי שעל ידי כך יוכלו להתפלל ולומר תהלים לכל הפחות עם הבנת פירוש המילות ויש בו קנין רוחני גדול.

זו היא דוגמא טובה של מלמד דרדק, שמשבח את תועלת התלמידים למרחוק, שכל ימי חייהם כשיחפלו את מזמורי התהלים יבינו את פשט התפילה.

- > < -

הפשך בעמוד הבא <

זצוק"ל בפרשתו (אות יב), ושם כתב שמצא כן בדרשות מורנו הרב חיים ויטאל כתב די ע"ש. וכן כתב בספר "אגרא דכלה" כאן.

ובספה"ק "ליקוטי מוה"ר" (מהדורא בתרא סי' עג) כתב וז"ל: "מי שרוצה לזכות לתשובה יהיה רגיל באמירת תהלים כי אמירת תהלים מסגל לתשובה. כי יש נון שיערי תשובה וכו', והנה הכל חפצני לראות את שוק, ואף על פי כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה. כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה ואפלו מי שיש לו התעוררות לתשובה אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השקיף לו, ואפלו אם מגיע לשם יכול להיות שהשער של תשובה סגור, ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה. ועל ידי אמירת תהלים אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה הוא מתעורר לעשות תשובה, וגם זוכה על ידי תהלים להגיע אל השער ואת השקיף לו ולפתח השער, נמצא שזוכה על ידי תהלים לעשות תשובה וכו'."

וזה שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (עבודה זרה ד'): 'לא היה דוד רואי לאותו מעשה אלא כדי להודות תשובה ליחיד וכו'. נמצא שעקר הוראת התשובה על ידי דוד המלך, ועקר התשובה של דוד המלך הוא ספר תהלים שאמרנו בהתעוררות גדול מאד וברוח הקדש, עד שכל אחד ואחד כפי מה שהוא יכול למצוא את עצמו בתוך ספר תהלים ולזכות לתשובה על ידי אמירת תהלים כ"ל וכו'."

"וזהו ואלה שמות בני ישראל הבאים - מצרימה - את יעקב איש וביתו, סופי תבות הם אותיות תהלים ואותיות תשובה, כי על ידי תהלים זוכין לתשובה וכו'." וזה שאנו רואין שבבית תשובה, דהינו באלול ועשרת ימי תשובה, כל ישראל עוסקים אז באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה כ"ל. ועל כן הוא דבר גדול מאד לטקס תמיד באמירת תהלים, כי תהלים הוא התעוררות גדול מאד לתשובה יתברך, אשרי שיאחז בו" עכ"ל.

ועל דרך זה מירשו הרמז בספא דקרא "את יעקב איש וביתו באו", שאף יעקב אבינו ע"ה היה מרבה באמירת תהלים. כדאיתא בבראשית רבה (ס"א יא): "כל עשרים שנה שעמד בביתו של לבן לא שכב ומה היה אומר, רבי יהושע בן לוי אמר ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים מאי טעמיה (תהלים קכד, א) שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל - ישראל סבא. רבי שמואל בר נחמן אמר כל ספר תהלים היה אומר, מה טעם (שם כב, ד) 'אתה קדוש יושב תהלות ישראל - ישראל סבא' ע"כ."

לפיכך נהגו ישראל קדושים גם בימי השובבים הגעלים הללו, להרבות באמירת תהלים. וכמ"ש בספה"ק "יטב פנים" (לימי השובבים ריש אות ה) רמז 'אלה שמות בני ישראל באים' (כי הוה רק נוסף 'מצרימה' הוא ראשי תיבות שובבים ע"ש). לומר שבימי השובבים המקורשים יעסקו ישראל בתשובת השבים ובספר תהלים. וכענין שהנהגו בהרבה קהלות ישראל קודש בימי השובבים לומר כל ספר תהלים בליל ששי לפנות בוקר. [עיינן שו"ת "דברי יציב" חלק יורה דעה (סימן קלו) שהארץ בוה].

- > < -

בהפילת יהו רצון שלפני אמירת תהלים: 'ותעמד לנו זכות פסוקי תהלים וזכות תבותיהם ואותיותיהם ונקודותיהם וטעמיהם והשמות היוצאים מהם מראשי תבות ומסופי תבות וכו'."

למדנו מלשון תפילה זו, שיש לדקדק לומר את פסוקי התהלים כראוי, וידקדק בכל תיבה ובכל אות לאומרם בנחת מבלי להחטיר אף אות אחת, ובפרט בראשי ובסופי התיבות יש להיזהר שלא להבליע אותם, משום ששמות הקודש יוצאים מהם כמ"ש: "השמות היוצאים מהם מראשי תבות ומסופי תבות". וכן יזהר בהגיה נכונה של ניקוד הנקודות ללא שגיבוש. ומה טוב אם בקי הוא בנינון טעמי התהלים שראוי לאומרם בניגוני הטעמים ויטעם אותם כראוי וכנכון, ויסוד הדבר הוא על פי מ"ש בספה"ק "אוצרות חיים" (שער הנקודים פרק ג ט-א) שיש עולמות הנקראים טעמים נקודות תגין, אותיות. וכשאדם מדקדק באמירת פסוקי התהלים כראוי הרי הוא גורם להמשכת אור הנשפע מן העולמות הללו, וכן יזעום דברי הרש"ש כי בכל המשכה יש לעורר את אור הטעמים. וכתב בשולחן ערוך האר"י (קל"ג ח) שהאר"י ז"ל היה דרכו לומר את פסוקי התורה שבתפילה בנינון טעמי המקרא.

ושמעתי מפי הגה"צ רבי דוד מושונובין זצ"ל הרב מבוניאד ומזקני חכמי ישיבתנו "שער השמים", שסיפר מרובו בעל ה'קרן לדוד' זצוק"ל, שהיה דרכו לומר בכל

הגאון רבי אליקים שלינגר שליט"א נכנס פעם לבייתו של מרן הגר"ז זצוק"ל הברסיסקער רב היה זה בימים קשים לישראל בעת מלחמת תש"ת כאשר מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה. ולשאלתו של הרב מנין הוא בא סיפר שהוא מגיע כעת מן השיטבלאך המופרסמים שבבית הכנסת 'ישועת יעקב' במאה שערים. ושוב שאלו הרב, ומה עשית שם? - ענה התלמיד שלמד שם את המסכתא שאותו בה. אמר לו הברסיסקער רב, הית צריך לומר תהלים ביחד עם הציבור שם שבאוה עת התקיימו שם משמרות יום ולילה לאמירת תהלים לרגלי המצב, ובעת כזו צריך הרבה רחמים. והוסיף ואמר לו: יש בידינו יהלום יקר מאד, הלא הוא הספר תהלים יש לנצל היטב!

- * <

סיפר לי איש נאמן ממשפחת טורק שבעיר בני ברק שטרן החזון איש זצוק"ל היה נוהג לצרכי בריאותו לצאת בכל בוקר אחר תפילת שחרית כותוקין לטיול קצר, ולפעמים תוך כדי טיולו היה צריך למתוח את השרירים והיה מרים את מקלו למעלה ומחזיקו בשתי ידיו, או בצורה אנכית מאחורי גבו, וכיוצא. האימא החשובה של משפחת טורק היתה עוקבת מחלון ביתה שהיה לא הרחק משם וכשראתה את החזון איש מתקרב קראה מרד לילדיה בבוקר מוקדם, שיבואו אל החלון לחזות בענעם זיו קדשו של הגד"ק החזון איש בלכתו ברחוב, אשר תוארו כתואר פני מלאך אלקים.

בהמשך מעלה הרחוב התגורר זקן אחד, ניצל שואה מהונגריה, אשר לא הכיר את מרן החזון איש. הוא היה איש תם וחם מזג, והנהגה הו של 'טיול יומי' עם שחר הלך וחזר לא מצאה חן בעיניו... הוא חשב לתמו שהטיול הזה נעשה עוד לפני התפילה...

יום אחד ניגש הזקן אל החזון איש כך באמצע טיולו, והעיר לו בחריפות שאין זה מן הראוי לאיש זקן לצאת כך לטיול סתמי ברחוב לפני התפילה... ובפרט שהוא עושה לפעמים כל מיני תרגילי התעמלות ומרים את ידיו עם מקלו וכו'... יותר חשוב יהיה לומר כמה פרקי תהלים לפני התפילה! למחרת כשיצא החזון איש לטיול של שחרית שינה את מסלול הילוכו, ומאז לא הלך יותר בדרך אותו רחוב, כדי שלא לפגוש באותו זקן.

והנה לאחר תקופה היה לו לאותו זקן חולה מסוכן ל"ע בתוך ביתו, ובהיות שהגיע לאזניו שמעו של הצדיק החזון איש, ביקש להזכיר את החולה לפניו לתפילה כדון, [עיי' 'קיצור שולחן ערוך' (סי קצב ס"ב) ע"ש]. ויצא לברו היכן הוא ביתו, כשראו לו את ביתו ונכנס לפניו תיכף חשכו עיניו, כשראה במי מדובר... הוא החל כל כולו לרעד בפחד נורא על שהעליבו והוכיחו - אך רבינו החזון איש פנה אליו מיד בחיבה ואהבה, והחל לדבר עמו דברי קירוב וריצון, באומרו לו: יישך כר לך שעוררת אותי, טוב מאד אמרתו ואכן מאז מקפיד אני באמירת תהלים כל יומו - כידוע היה נוהג החזון איש לומר פרקי תהלים בכל בוקר.

- * <

הגד"ק רבי לוי יצחק בן שרה שאשא מברדיטשוב זצוק"ל ז"ע היה מפורסם בכל קהילות ישראל, לא רק בין החסידים בצדקותו הגדולה ועבודתו בהתלהבות רשפי אש קודש, אלא גם בין הלומדים התפרסם בגאונותו הגדולה, בהיותו רב אב"ד העיר ברדיטשוב הגדולה לאלקים שם העמיד 'בית דין' גדול שהיו מוגיעים לדון לפניו מכל ערי הגלילות. וכמו כן היה אחד ממוסקי הדוד, מרביץ תורה לעדרים בכל מקצועות התורה בהלכה ואגדה, ובגאונותו העצומה הריצו אליו שאלות שונות מכל קצוי ארץ.

[וכבר נדפסו ממנו כמה וכמה מערכות שלמות בסוגיות הש"ס, וכן כמה תשובות, מה שנמצא מעט מזעיר שהשיב לשואלים דבר ה' זו הלכה כנועד].

פעם הגיע בדרכי נסיעתו אל עיר גדולה אחת שהיו בה גאונים ולומדים רבים וכשהגיעה אליהם השמועה על הגאון הקדוש שבא לשכון כבוד בעירם מיהרו לבוא לפניו בהצעת שאלותיהם

גם כאן החלו הסברים נפלאים מווקים כדבש קולחים מפיו, ומן השמים סייעו בעדו לחדש ביאור חדש כבוננת הרמב"ם אשר לפי דרכו וביאורו המחדש נמצאה ממילא כל הסתירה ברמב"ם מיושבת יפה, באופן שקושיא מעיקרא ליתא, והכל על מקומו בא בשלום שפתיים ישק משיב דברים נכוחים!

הלמדן הגדול התפעל עד מאוד מן החדוש המבריק, ומדרכו הבהירה ביישוב פסקי הרמב"ם אהדד, והיו הדברים ערבים מאוד לחיכו. לאחר שהודה בכל לב לרבי על היישוב הנפלא שתירץ את קושייתו שהעיקה לו מזה עידן, שאל את הרבי לפשר אמירת התהלים שלו בקאפיתל 'לדוד מזמור' של ראש השנה כך באמצע הלימוד...?

הסביר לו הצדיק מעט את דרכו ופשר עבודת קדשו, הנה אחד שלמדנו מתחילה בדברי הרמב"ם המוקשים והצעת את הסתירה הגדולה שבדבריו, ראיתי שעל אף שהתייגענו קשות להעלות ארוכה בדבריו לא עלתה בידינו מאומה. אולם זאת קיבלתי מפי קדשו של מורי רבי המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע, על פי דברי מרן האר"י ז"ל, שכל קושיא וסתירה מקורה באיזו 'קליפה' כי התדבקה בו בלומד 'קליפה' אחת שיונתק חיותה מן התורה, ומכסה בחשכותה את אור התורה המאיר וזורה באותו דין. ומחמת איזה עוון או פגם קל שיש באדם הלומד יכולה הקליפה להתבלש בו. שכידוע כל יניקת הקליפות הן מן התורה והמצוות שאינם נעשים בשלמות, ובכך נוצרה חשכות השכל והדעת, משום סתימת הקליפה שבלב.

פזמון 'לדוד מזמור' שבספר התהלים דגן יש בו סגולה נפלאה להשיב לב האדם בתשובה שלמה לפני השי"ת ויש בו זיכרון פנימי לכל הארץ ומלואה תבל ויושבי בה. וכאשר אומרים זה המזמור בהתעוררות תשובה פנימית יש בכוחו לזכך לב ונפש מכל הקליפות שנתפסו בו. ואשר מהאי טעמא תקנו לאומרו בימים הנוראים, כדי לזכך את ישראל ואת העולם בימי המלכת הקב"ה בכל העולם.

לפיכך רציני לעודד לבבי ונפשי בתשובה שלמה לפני קל חן, כדי להסיר ממני אותה 'קליפה' שהסתירה את האור המאיר בדברי הרמב"ם שלפנינו. ופתחתיו בזה המזמור בנוסח המקובל בידי לימי ראש השנה שיש בו כוח התעוררות למשור ולפתוח את הלב לתשובה וקרבת אלקים, ובכך זכינו באמירת זה הפזמון להסרת הקליפה שהעיבה עלינו בהבנת הרמב"ם ונמצאו הדברים ברורים ומאירים.

אף שלמה המלך ע"ה השתמש בזה הסגולה הנפלאה בספר התהלים בעת שבנה את בית המקדש, להסיר את הסתימה והקליפה שמונעה בעדו לפתוח את השערים ולהכניס את ארון העדות למקומו שבקודש הקדשים, עד שבכוח אמירת פזמוני התהלים, בכ"ד רגנות ביחד עם זה המזמור, ועם עוד הפילה שהוסיף למען דוד אביו, נשאו השערים ראשם ונתחתו פתחי עולם, והעמידו ארון במקומו להשכין שכינת מלך הכבוד סלה.

כדאיחא בפרק במה מדליקין (שבת ל.): "כשבנה שלמה את בית המקדש ביקש להכניס ארון לבית קדשי הקדשים, דבכו שערים זה בזה. אמר שלמה שערים וארבעה רגנות ולא נענה, פתח ואמר (תהלים כד, ז) 'שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, והטו בתריה למיבלעיה, אמרו (שם ח) 'מי הוא זה מלך הכבוד, אמר להו (שם ט) 'עוז וגבור'. חזר ואמר (שם ט) 'שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, מי הוא זה מלך הכבוד' ה צבאות הוא מלך הכבוד סלה וכו' ע"ש.

- * <

מסופר על קצב אחד מפשוטי העם שבירושלים עיר הקודש, שנפגש פעם עם חבר ותיק משנות בחרותם, לשאלת הבירו ממה הוא מתפרנס, ענה לו כך: לתיקון קללת "בזיעת אפר תאכל לחם" (בראשית ג יט) עובד אני קשות בקצביה (יאטקע) אבל לפונסתי ואמר אני תהלים...

- * <

ועל ידי אמירת תהלים התעורר חבצלת השרון לשיר בקול נעים גילת ודגן, הוד והדר בבית אלקינו במהרה בימינו, אמן סלה.

וקושיותיהם ולהתפלפל עימו בהלכה כמנהג הימים ההם בהגיע רב גדול לעיר, והוא השיב לכל אחד תשובות ניצחות כיד ה' הטובה עליו. היה באותה עיר 'למדן' אחד, תלמיד חכם מופלג, שהתחבט בקושיא עצומה מזה כמה שנים המדובר היה בסתירה קשה בין פסקי הרמב"ם ז"ל, הוא כבר הציע את קושייתו האדירה בפני רבנים וגאונים רבים, אך אין פותר אותה בפתרון המתקבל על הלב - גם למדן זה בא עם קושייתו בפני האורה הגאון והציע את הסתירה הגדולה הוועקת מבין שתי המקומות ברמב"ם.

אמר הרב, ניתי ספר ונחוי!

תיכף נשלף מארון הספרים ספר 'יד החזקה' משנה תורה להרמב"ם ונפתח בשתי המקומות המדוברים הגד"ק החל ללמוד במתינות מתוך הספר מילה במילה ואכן ראה שזו היא קושיא עצומה ברמב"ם! וככל שניסה ליישב את ההדורים ולהעמיד פסקי הרמב"ם על תילם לא עלתה בידו, חשבון הסוגיות תורה בבירור בהיפוך הגמור מדברי הרמב"ם ובפרט 'לשיטתו' במקום השני, והוא לא הצליח להעלות תירוץ מספיק בצדדיו עיון גדול זה.

לפתע תוך כדי התעמקותו ביגיעה ועמל ביישוב דברי הרמב"ם סגר פתאום הרבי את הספר, נטל בידו מן הארון את ספר התהלים ועמד לו בפינת החדר, והחל לשיר ולרנן משירי נעים וזמירות ישראל בקאפיתל 'לדוד מזמור' (תהלים כד) בניגון והנוסח השונה לב של ראש השנה...

מרגע הרגע גבר קולו כארי בהתלהבות נפלא, באומרו בספר התהלים את המזמור בנעימות והמתיקות המיוחדת של הימים הנוראים! הוא היה 'בעל חפילה' מופלא, שהתפלל לפני העמוד בימים נוראים - ועתה באמצע השנה, בסתם יום של חול, התפשטה לה פתאום בחלל הבית אווירה מיוחדת של ראש השנה! כאשר הגאון הקדוש עומד ומתפלל בחילו ורחימו כבן המתחטא לפני אביו, את כל המזמור כולו מרישא ועד גמירא.

תיכף מסיים הצדיק את חזונו הפזמון שבספר התהלים התיישב הכן על כיסא קדשו, פתח שוב את הרמב"ם והחל ללמוד מחדש את כל ההלכה מתחילתה במתיקות עצומה, כמי שלא למד הלכה זו מעולם! הוא פירש בשפתי קדשו בפני אותו למדן שעמד לפניו אחוז תדהמה כל מילה שברמב"ם היכן מקורה בגמרא ומדוע תפס דווקא בנוסח זה בלשונו הזהב, עד שהיו דברי הרמב"ם מאירים כנתנתן מסיני.

לאחר מכן פתח שוב במקום השני שברמב"ם, אשר משם הקשה הלמדן את הסתירה הגדולה, וכמעשהו בראשונה כך מעשהו בשניה,

- לעילוי נשמת -
הרה"ח רבי שמואל שמחה
בן הרה"צ ר' ישראל רחזנפלד זצ"ל
ראש הכולל ותחשובי המשפיעים בקהילתנו
ולב"ע י"א טבת תש"פ
- ולעילוי נשמת -
האבדן החשוב מגייסי חבדת כולל
'שכני בבית ה'
הרב יחיאל מאיר
בן הרה"ח ר' אברהם עקשטיין זצ"ל
ולב"ע י"ב טבת תשס"ח
ת.נ.צ.ב.ה.

מוקד הזמנות ספרים
של הנח"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
קו הזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

יר"ל ע"י קהילת שבת בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגונוך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענונינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.
Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173